

Pamatnostādnes par caurskatāmības pieeju

Ievads

- 1.1 Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1094/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (turpmāk tekstā - EAAPI regula)¹ 16.pantu EAAPI izstrādā pamatnostādnes par caurskatāmības pieeju.
- 1.2 Pamatnostādnes attiecas uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/138/EK (2009. gada 25. novembris) par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapirošināšanas jomā (turpmāk tekstā - Maksātspēja II direktīva)²104. un 105. pantu.
- 1.3 Šīs pamatnostādnes ir adresētas uzraudzības iestādēm saskaņā ar Maksātspēja II direktīvu.
- 1.4 Šo pamatnostādņu mērķis ir palielināt profesionālās prakses konsekveni un konvergenci, piemērojot caurskatāmības pieeju visa veida un izmēru individuālajām sabiedrībām, kas izmanto standarta formulu, visās dalībvalstīs.
- 1.5 Šo pamatnostādņu mērķis ir sniegt atbalstu sabiedrībām, aprēķinot savas ar tirgus risku saistīto maksātspējas kapitāla prasības saskaņā ar Maksātspēja II direktīvu.
- 1.6 Iespējamās caurskatāmības pieejas piemērošanai vērā tiek ņemti tikai gadījumi, kas jau netiek kvalificēti kā riska mazināšanas metodes . Ja apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības izmanto riska mazināšanas metodes, tad tiek pieņemts, ka pamatā esošie riski ir izprasti un jau ir caurskatīti.
- 1.7 Ja šajās pamatnostādņēs termini nav definēti, tad tiem ir ievadā minētajos tiesību aktos definētā nozīme.
- 1.8 Pamatnostādnes tiek piemērotas no 2015. gada 1. aprīļa.

1. pamatnostādne – Naudas tirgus fondi

- 1.9 Sabiedrībām ir jāpiemēro caurskatāmības pieeja naudas tirgus fondiem.

2. pamatnostādne – Atkārtojumu skaits

- 1.10 Sabiedrībām ir vajadzības gadījumā jāveic pietiekams caurskatāmības pieejas atkārtojumu skaits (piemēram, ja līdzekļi ir ieguldīti citos fondos), lai aptvertus visus būtiskos riskus.

¹ OV L 331, 15.12.2010., 48.-83. lpp.

² OV L 335, 17.12.2009., 1.-155. lpp.

3. pamatnostādne – Ieguldījumi nekustamajā īpašumā

- 1.11 Sabiedrībām īpašuma riska apakšmodulī ir jāiekļauj šādi ieguldījumi:
- (a) zemes, ēku un nekustamā īpašuma tiesības;
 - (b) ieguldījumi īpašumā pašas sabiedrības lietošanai.
- 1.12 Attiecībā uz kapitālieguldījumiem uzņēmumā, kas veic tikai iekārtu apsaimniekošanu, nekustamā īpašuma pārvaldīšanu, nekustamā īpašuma projektu attīstību vai līdzīgas darbības, sabiedrībām ir jāpiemēro kapitāla riska apakšmodulis.
- 1.13 Ja sabiedrības iegulda nekustamajā īpašumā ar kolektīvo ieguldījumu sabiedrību vai citu ieguldījumu palīdzību, kas komplektēti kā fondi, tad tām ir jāpiemēro caurskatāmības pieeja.

4. pamatnostādne – Datu grupas

- 1.14 Atsaucoties uz Īstenošanas pasākumu 84. panta 3. punktā minētajām grupām, ja starpības un procentu likmes riska apakšmoduļos iekļautie aktīvi ir sagrupēti pēc to termiņa intervāliem, sabiedrībām ir jānodrošina, ka intervāliem noteiktie termiņi ir uzskatāmi piesardzīgi³.
- 1.15 Ja tiek izmantotas grupas pēc dažādām kredītu kvalitātes pakāpēm, tad sabiedrībām ir jānodrošina, ka grupām noteiktās kredīta kvalitātes pakāpes ir uzskatāmi piesardzīgas.

5. pamatnostādne - Datu grupas un koncentrācijas risks

- 1.16 Ja saskaņā ar Īstenošanas pasākumu 84. panta 3. punktu, kāda grupa tiek piemērota ar vienu parādnieku saistītajiem kolektīvo fondu bāzes aktīvu riska darījumiem, lai aprēķinātu tirgus riska koncentrācijas rādītāju, un nav iespējams pierādīt, ka grupas, kurās līdzekļi ir iedalīti, neietver nevienu no ar vienu parādnieku saistītajiem riska darījumiem, tad sabiedrībām ir jāņem vērā tas, ka visi aktīvi, kuriem faktiskais ar vienu parādnieku saistītais riska darījums nav noteikts, pieder pie tā paša ar vienu parādnieku saistītā riska darījuma.
- 1.17 Iepriekš minētais punkts nav piemērojams, ja riska darījums robežojas ar viena parādnieka riska darījumiem, saskaņā ar kuru līdzekļi tiek pārvaldīti.
- 1.18 Sabiedrībām ir jāapvieno riska darījumus 1.16. apakšpunktā minētajās grupās pēc visiem kolektīvajiem fondiem, kuros tie ir investēti, un jāpielīdzina riska darījumi katrai grupai ar zināmajiem ar vienu parādnieku saistītajiem riska darījumiem to aktīvu portfeli.

³ OV L 12, 17.01.2015., 1.–797. lpp.

6. pamatnostādne - Netieša ietekme uz katastrofāliem riskiem

- 1.19 Aprēķinot maksāspējas kapitāla prasību attiecībā uz netiešu ietekmi uz katastrofāliem riskiem, šādiem ieguldījumiem vērtspapīros, kuru atmaksa ir atkarīga no tā, vai minētais katastrofālais gadījums iestāsies, sabiedrībām ir jāņem vērā jebkuri kredītriska darījumi un katastrofu riska darījumi.
- 1.20 Katastrofu riska darījumi tiek apstrādāti attiecīgajos katastrofu apakšmoduļos tā, lai sabiedrība tieši pārvalda pamatā esošos katastrofu riska darījumus.

7. pamatnostādne - Sabiedrības emitētās katastrofu obligācijas

- 1.21 Ja sabiedrība emitē katastrofu obligācijas, kas neatbilst Īstenošanas pasākumu 208. līdz 215. pantā noteiktajām risku mazināšanas metožu prasībām, to apstrādes standarta formulā rezultātā nav jārodas kapitāla atvieglojumam attiecībā uz šo obligāciju katastrofu elementiem.
- 1.22 Sabiedrībām jāuztver šīs katastrofu obligācijas maksāspējas kapitāla prasības aprēķinā tā, it kā atmaksas grafiks nav atkarīgs no katastrofāla gadījuma neiestāšanās.

8. pamatnostādne - Ilgdzīvošanas obligācijas

- 1.23 Ja sabiedrības iegādājas ilgdzīvošanas obligācijas, kuras neatbilst Īstenošanas pasākumu 208. līdz 215. pantā noteiktajām riska mazināšanas metožu prasībām, tām ir jāaprēķina kapitāla prasība attiecībā uz mirstību un likmju starpības risku, kā noteikts no 1.24. apakšpunkta līdz 1.28. apakšpunktam.
- 1.24 Standarta formulas mirstības apakšmoduļa kapitāla prasībai ir jābūt balstītai uz terminēto dzīvības apdrošināšanas līgumu teorētisko portfeli:
- (a) izmaksājot minēto summu par nāves gadījumu;
 - (b) pamatojoties uz atskaites iedzīvotāju grupas reprezentatīvu paraugu, kas ir ilgdzīvošanas rādītāja pamatā;
 - (c) ja katra terminētā dzīvības apdrošināšanas līguma termiņš ir vienāds ar kuponu samaksas termiņu.
- 1.25 Sabiedrībām ir jāaprēķina teorētiskais ieguldījumu portfelis tā, ka saskaņā ar vislabākās aplēses pieņēmumiem kopējā atlīdzības maksājumu summa ir vienāda ar maksājamiem kuponiem.
- 1.26 Likmju starpības riska apakšmoduļa kapitāla prasībai ir jābalstās uz obligācijām vai aizņēmumu ar tādu pašu tirgus vērtību, ilgumu un kredīta kvalitātes pakāpi kā ilgdzīvošanas instrumentam.
- 1.27 Ja sabiedrības pārdod ilgdzīvošanas obligācijas, tām ir jāaprēķina kapitāla prasība attiecībā uz ilgdzīvošanas apakšmoduli tā, it kā teorētiskais ieguldījumu portfelis ietver finansējuma līgumus, izmaksājot nepieciešamo summu, sasniedzot konkrēto vecumu, kas kopīgi veido naudas plūsmas, kas ir līdzvērtīgas obligāciju naudas plūsmām.

1.28 Sabiedrībām nav jāņem vērā ilgdzīvošanas obligācijas, kuras neatbilst Īstenošanas pasākumu 208. līdz 215. panta noteikto riska mazināšanas metožu prasībām, lai palielinātu vērtību, ja dzīvības apdrošināšanas parakstīšanas riska modulim tiek piemērotas stresa situācijas.

Atbilstība un ziņojumu sniegšanas noteikumi

1.29 Šajā dokumentā ir ietvertas pamatnostādnes, kas izdotas saskaņā ar EAAPI regulas 16. pantu. Saskaņā ar EAAPI regulas 16. panta 3. punktu kompetentajām iestādēm un finanšu iestādēm jācenšas nodrošināt atbilstību pamatnostādnēm un ieteikumiem.

1.30 Kompetentajām iestādēm, kuras nodrošina atbilstību vai gatavojas nodrošināt atbilstību šīm pamatnostādnēm, atbilstošā veidā jāietver tās savā tiesiskajā regulējumā vai uzraudzības sistēmā.

1.31 Kompetentās iestādes divu mēnešu laikā pēc tulkoto versiju izdošanas apstiprina EAAPI, ka tās nodrošina atbilstību vai gatavojas nodrošināt atbilstību šīm pamatnostādnēm, minot neatbilstības iemeslus.

1.32 Ja līdz minētajam termiņam atbilde nav saņemta, tiks uzskatīts, ka kompetentā iestāde nenodrošina atbilstību ziņošanas noteikumiem un par to attiecīgi tiks ziņots.

Nobeiguma noteikums par pārskatīšanu

1.33 Šīs pamatnostādnes pārskata EAAPI.